

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 24. října 2006 (24.10)
(OR. en)**

14349/06

**ENER 247
ENV 563
TRANS 273
ECOFIN 356
RELEX 708
RECH 271**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel,
za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí: 20. října 2006
Příjemce: Javier SOLANA, generální tajemník, vysoký představitel
Předmět: Sdělení Komise
Akční plán pro energetickou účinnost: využití možností

Delegace naleznou v příloze dokument Komise KOM(2006)545 v konečném znění.

Příloha: KOM(2006)545 v konečném znění

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 19.10.2006
KOM(2006)545 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE

Akční plán pro energetickou účinnost: využití možností

{SEK(2006)1173}

{SEK(2006)1174}

{SEK(2006)1175}

OBSAH

1.	Úvod	3
2.	Cíl a oblast působnosti	4
3.	Možnosti a dopady úspor	5
4.	Souvislosti	8
5.	Politiky a opatření	8
5.1.	Požadavky dynamické energetické náročnosti produktů, budov a energetických služeb využívajících energii	9
5.2.	Zlepšení v oblasti přeměny energie	13
5.3.	Pokrok v dopravě	14
5.4.	Financování energetické účinnosti, ekonomické pobídky a tvorba cen energií	16
5.5.	Změna chování ve vztahu k energii	18
5.6.	Mezinárodní partnerství	19
6.	Závěry a další kroky	19

Příloha

1. Úvod

Evropská unie stojí před nebyvalými úkoly v oblasti energie, vyplývajícími z rostoucí závislosti na dovozu, obav ze stavu zásob fosilních paliv na celém světě a zcela zjevnou změnou klimatu. Navzdory těmto skutečnostem Evropa v důsledku špatného hospodaření nadále vyplývá nejméně 20 % své energie. EU se může a musí postavit do čela úsilí omezit plýtvání energií s využitím všech dostupných politických nástrojů na všech rozdílných úrovních státní správy a společnosti.

Přímé náklady spojené s naší neschopností účinně využívat energii budou do roku 2020 dosahovat více než 100 miliard EUR ročně¹. Využití naší schopnosti úsporně hospodařit s energií udržitelným způsobem se stalo klíčovým prvkem energetické politiky Společenství. Je to zdaleka nejúčinnější způsob, jak současně zlepšit zabezpečení dodávek energie, snížit emise sloučenin uhlíku, posilovat konkurenceschopnost a podněcovat rozvoj velkého vyspělého trhu s energeticky úspornými technologiemi a produkty. To platí i v případě, že se zohlední investiční náklady nezbytné k využití těchto možností úspor. Potřebu posílení politiky zaměřené na energeticky úspornější spotřebu a skladbu produkce zdůraznila Komise v zelené knize s názvem „Evropská strategie pro udržitelnou, konkurenceschopnou a bezpečnou energii“². Evropská rada na svém jarním zasedání v roce 2006³ naléhavě vyzvala k vytvoření ambiciózního a realistického akčního plánu pro energetickou účinnost s ohledem na 20% potenciál úsporného hospodaření s energií, kterého chce EU dosáhnout do roku 2020.

Využití těchto možností si vyžádá významný posun v našem přístupu ke spotřebě energie. Evropa bude muset ve srovnání s předchozími roky více než zdvojnásobit tempo zvyšování energetické účinnosti. Bude zapotřebí provést systémové změny, aby se změnil vzorec chování naší společnosti tak, abychom při zachování stejné kvality života využívali méně energie. Je nutné povzbuzovat producenty, aby vyvíjeli energeticky stále účinnější technologie a produkty, a ještě více pobízet spotřebitele, aby takové produkty kupovali a racionálně je používali. Klíčový význam bude mít využívání nejlepší dostupné technologie. Zatímco cíle tohoto akčního plánu lze dosáhnout použitím stávající technologie, je nicméně zřejmé, že právě tak je třeba podporovat nástup moderních technologií, které se objeví v průběhu působení tohoto akčního plánu

Využití 20% potenciálu do roku 2020, které se rovná přibližně 390 Mtoe, bude velkým energetickým a ekologickým přínosem. Emise CO₂ by měly být podle základního scénáře sníženy o 780 Mt CO₂, což představuje více než dvojnásobné snížení, které po EU do roku 2012 požaduje Kjótský protokol. Další investiční výdaje na úspornější a modernější technologie široce vynahradí více než 100 miliard EUR úspor u pohonných látek ročně.

¹ 390 Mtoe při ceně 48 USD za barel bez daně.

² KOM(2006) 105 v konečném znění ze dne 08.03.2006.

³ Závěry předsednictví ze dne 23.–24. března 2006. 7775/1/06 REV1 ze dne 18. května 2006.

Obsahem tohoto dokumentu je takový akční plán, jehož cílem je využít našich možností a zachovat Evropě postavení jednoho z energeticky nejchudnějších regionů světa. Politiky a opatření plánu vycházejí z konzultací k zelené knize o energetické účinnosti⁴. Většina z nich má výslovnou podporu zúčastněných stran, které se podílely na konzultačním procesu. Hlavní otázky, jimiž se zabývala analýza, jakož i odpovědi na otázky obsažené v zelené knize o energetické účinnosti, se týkaly potřeby zlepšit dostupnost a kvalitu informací o spotřebě energie a o dostupných energeticky úsporných technologiích a postupech. Jako nejdůležitější byla označena energetická účinnost ve stavebnictví. Za zvlášť důležité bylo stanoveno hospodárné využívání energie v dopravě, neboť toto odvětví spotřebovává velkou část ropných produktů a vyznačuje se nejrychlejším nárůstem emisí. Pokud jde o průmysl, důraz byl položen na významné možnosti snížení energetické poptávky a emisí CO₂. Zúčastněné strany ve svých reakcích rovněž požadovaly použití široké škály politických nástrojů na vnitrostátní, regionální a místní úrovni (tj. širší použití cílených a vzájemně souvisejících daňových opatření, internalizaci vnějších nákladů, plnou podporu členskými státy v rámci vnitrostátních akčních plánů energetické účinnosti, nezávazné pokyny, označování a cíle, jakož i vedoucí úlohu veřejného sektoru při zadávání veřejných zakázek). Objevil se i požadavek závazné nejnižší účinnosti pro automobily.

Stanovisko Evropského parlamentu k zelené knize⁵ kromě toho předkládá více než 100 doporučení. I tato doporučení jsou v souladu s návrhy akčního plánu. Své příspěvky zaslala a podporu 20% potenciálu EU v úsporném hospodaření s energií do roku 2020 vyjádřila skupina na vysoké úrovni pro hospodářskou soutěž, energetiku a životní prostředí, ustanovená Komisí a spojující příslušné zúčastněné strany⁶.

2. CÍL A OBLAST PŮSOBNOSTI

Tento akční plán předkládá rámec politik a opatření, jež mají do roku 2020 posílit proces využití možností více než 20 % odhadovaných úspor v roční spotřebě primární energie v EU⁷. Uvádí soubor opatření k dosažení efektivnosti nákladů⁸ a navrhuje, aby nejdůležitější opatření byla zahájena okamžitě a ostatní postupně v průběhu šestiletého období účinnosti plánu. Plné využití možností do roku 2020 si následně vyžádá další opatření.

⁴ Zelená kniha o energetické účinnosti – méně znamená více, KOM(2005) 265 v konečném znění ze dne 22. června 2005. V průběhu veřejných konzultací k této zelené knize došlo celkem 241 ohlasů požadujících opatření ve všech odvětvích energetiky. (Pracovní dokument útvarů Komise (SEK (2006) 693 ze dne 29. května 2006)).

⁵ Zpráva Evropského parlamentu P6_A(2006)0160 ze dne 3. května 2006.

⁶ První zpráva skupiny na vysoké úrovni je ze dne 2. června 2006 ("Contributing to an integrated approach on competitiveness, energy and the environment policies - Functioning of the energy market, access to energy, energy efficiency and the EU Emissions Trading Scheme"; http://ec.europa.eu/enterprise/environment/hlg/hlg_en.htm). Tato zpráva se konkrétně zabývala souborem doporučení ke zlepšení energetické účinnosti.

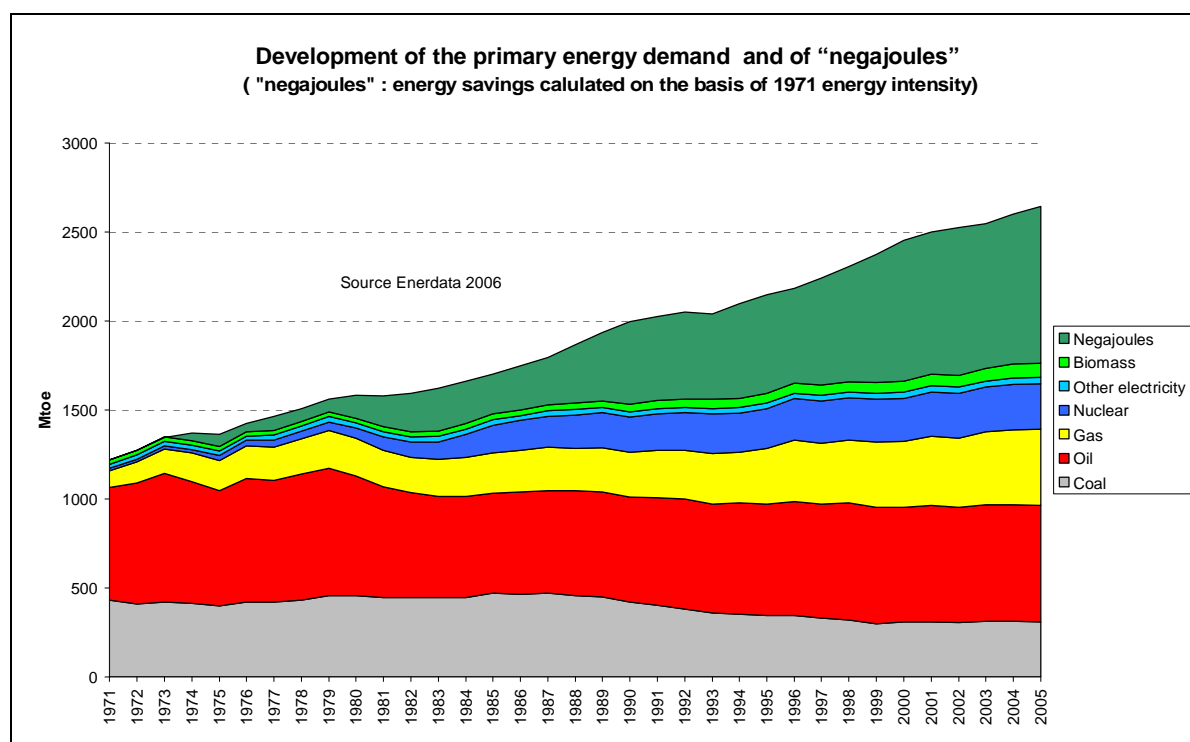
⁷ V porovnání se základem. Viz KOM (2005) 265 v konečném znění ze dne 22. června 2005.

⁸ Zatímco přesný výklad efektivnosti nákladů v právních předpisech Společenství týkajících se energetické účinnosti byl záměrně ponechán na členských státech, za nejjednodušší a nejsrozumitelnější opatření hodnocení hospodárnosti je na realizaci předpokládaných energetických investic (na straně dodávky i poptávky) považována metoda nejnižších nákladů životního cyklu (LCC).

Smyslem plánu je mobilizace široké veřejnosti i politických činitelů na všech úrovních státní správy, jakož i mobilizace účastníků a přeměna vnitřního trhu s energií tak, aby občané EU mohli využívat infrastrukturu, budovy, spotřebiče, postupy, dopravní prostředky a energetické systémy, které jsou v celosvětovém měřítku energeticky nejúčinnější. Vzhledem k důležitosti lidského faktoru v procesu snižování spotřeby energie tento akční plán zároveň nabádá občany, aby využívali energii tím nejracionálnější možným způsobem. Energetická účinnost se týká volby dobře informovaného jedince, a nikoliv pouze právních předpisů.

3. MOŽNOSTI A DOPADY ÚSPOR

Na obrázku 1 je vidět, jak během uplynulých 35 let zlepšení v oblasti efektivního využívání energie přinesla snížení energetické náročnosti v EU. Názorně ukazuje, že do roku 2005 se „negajouly“ (neboli energie nespotřebovaná díky úsporám) staly nejdůležitějším zdrojem energie.

Obrázek 1

Třebaže se energetická účinnost v posledních letech značně zvýšila, stále ještě lze do roku 2020 v technické i ekonomické oblasti uspořit nejméně 20 % celkové primární energie nad rámec toho, čeho by bylo dosaženo vlivem cen a strukturálních změn hospodářství, přirozenou obměnou technologií a již zavedených opatření. Největší možnosti úspor vyplývajících z účinného využívání nákladů se nacházejí v oblasti bydlení (domácnosti) a obchodních budov (terciární sektor), částečně proto, že právě jim se připisuje velký podíl veškeré spotřeby. Celkové možnosti úspor v této oblasti se nyní odhadují zhruba na 27 % u obytných a 30 % u obchodních budov. V případě obytných budov nabízí největší možnosti dodatečná izolace stěn a střech, u obchodních budov má naproti tomu velký význam racionalizace hospodaření s energií. Obrovské možnosti úspor energie skýtají také modernější spotřebiče a další zařízení využívající energie. Pokud jde o průmyslové odvětví, jeho celkový

potenciál se odhaduje přibližně na 25 %, přičemž nejdůležitější možnosti úspor zde skýtají přídatná zařízení, jako jsou motory, ventilátory a osvětlení⁹. V dopravě se odhadují podobné možnosti úspor ve výši 26 %, což je číslo, které obsahuje významný dopad přechodu na jiné druhy dopravy¹⁰ v souladu s přezkumem bílé knihy o dopravě v polovině období¹¹.

Odvětví	Spotřeba energie (Mtoe) 2005	Spotřeba energie (Mtoe) 2020 (za běžných podmínek)	Možnosti úspor energie 2020 (Mtoe)	Celkové možnosti úspor energie 2020 (Mtoe)
Domácnosti (obytné budovy)	280	338	91	27%
Obchodní budovy (terciární)	157	211	63	30%
Doprava	332	405	105	26%
Výrobní odvětví	297	382	95	25%

Obrázek 2: Odhady celkových možností úspor energie v odvětvích konečné spotřeby¹².

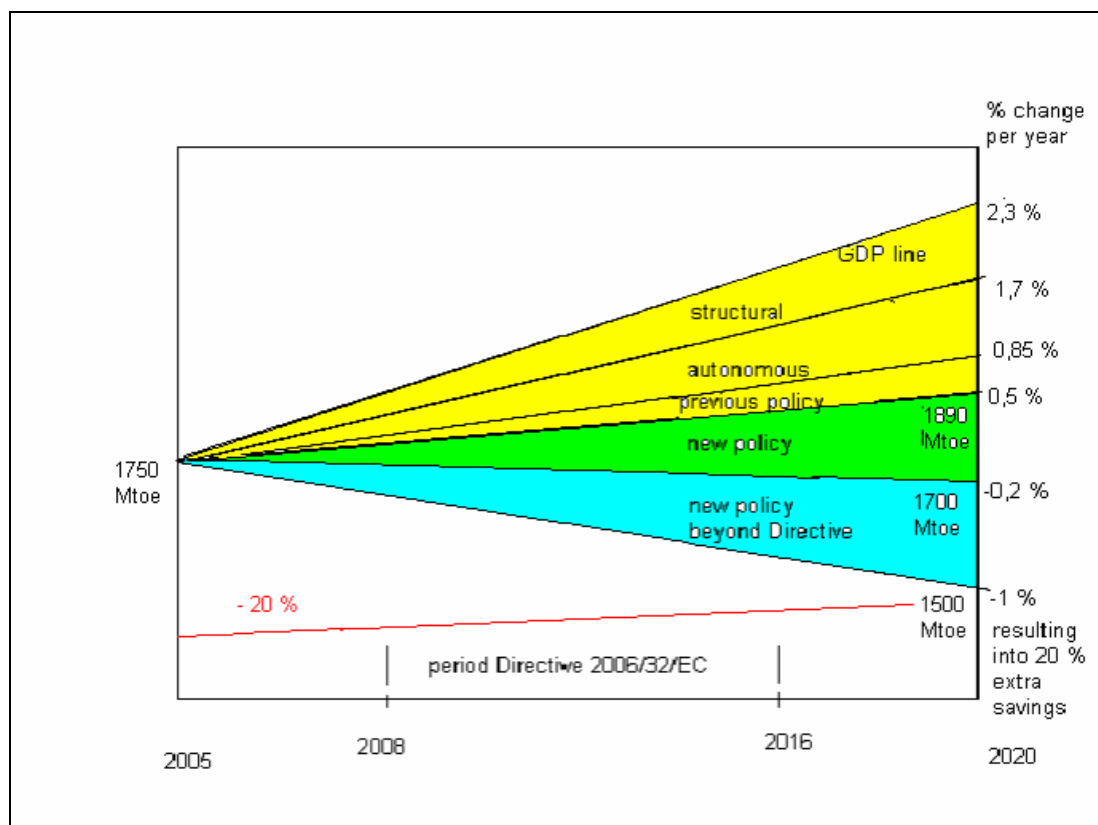
Na základě tohoto scénáře celkových možností pro odvětví konečné spotřeby se další úspory v důsledku nových a posílení stávajících politik a opatření reálně odhadují až na 20 % (1,5 % neboli 390 Mtoe ročně) do roku 2020 (včetně úspor v odvětvích konečné spotřeby a na úrovni přeměny energie). Tyto úspory jdou mimo rámec snížení energetické náročnosti o 1,8 % neboli 470 Mtoe ročně v důsledku očekávaných strukturálních změn, vlivu předchozích politik a autonomních změn plynoucích z přirozené obměny technologií, vývoje cen energií atd. Tyto vlivy znázorňuje obrázek 3, kde „předchozí politika“ odkazuje na právní předpisy na úrovni EU, které již byly přijaty a provedeny; „nová politika“ znamená opatření v současnosti prováděná a dále posílená tímto akčním plánem.; „nová politika mimo rámec směrnic“ se vztahuje k politikám a opatřením vytvořeným v tomto akčním plánu.

⁹ 20 % celosvětové produkce elektrické energie se dnes využívá na osvětlení. Podle studií může zavedení technologie vysoce účinné diody vyzařující zelené světlo (LED), která je již dostupná na trhu, do roku 2015 ušetřit 30 % dnešní spotřeby na veřejné osvětlení a 50 % do roku 2025.

¹⁰ Wuppertal Institut 2005 na základě Mantzos (2003) a publikace „Economic Evaluation of Sectoral Emission Reduction Objectives for Climate Change“, ECOFYS, březen 2001. Další informace obsahuje Závěrečná zpráva o posouzení dopadu (CLWP; 2006/TREN/032), příloha 4. Červenec 2006.

¹¹ Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Evropa v pohybu – Udržitelná mobilita pro náš kontinent. Přezkum Bílé knihy Evropské komise o dopravě z roku 2001 v polovině období“; KOM(2006) 314 v konečném znění.

¹² Zdroj: Evropská komise, EU-25 Základní scénář a Wuppertal Institute 2005.

Obrázek 3: Roční snížení energetické náročnosti¹³

Opatření stanovená v tomto akčním plánu představují celistvý a vnitřně provázaný balíček opatření, s jehož pomocí EU nastoupí cestu k využití možností nejméně 20 % úspor v důsledku účinného využívání nákladů do roku 2020. Budou znamenat přínos v podobě zlepšení stavu životního prostředí, snížení dovozů fosilních paliv, vyšší konkurenceschopnosti průmyslu EU, širších možností vývozu nových, energeticky účinných technologií a příznivého vlivu na zaměstnanost. Představují také náročný cíl, neboť výrazně překračují průměrné roční snížení energetické náročnosti v předchozích desetiletích.

¹³ 1,5% zlepšení v oblasti primární energie se připočítává k 1,8% ročnímu trendu snížení energetické náročnosti „za běžných podmínek“ a zahrnuje dopad, jenž měly na účinnost předchozí právní předpisy Společenství (0,35 % ročně) a další vlivy (0,6 % ročně strukturální změny, např. rozvoj průmyslu, a 0,85 % ročně „autonomní zlepšení“, např. běžná obměna technického parku). Celkově se tak energetická náročnost sníží o 3,3 ročně a průměrný roční růst spotřeby energie nepřekročí 0,5 % za předpokladu růstu HDP ve výši 2,3 % ročně. Odkaz na směrnici 2006/32/ES na obrázku 3 se vztahuje k cíli dosáhnout v období 2008–2016 9% úspor. Spolu s možností energetických úspor v okamžiku spotřeby lze dosáhnout i významných, přibližně 20% úspor, pokud se podaří předejít plýtvání energií v průběhu přeměny a přenosu energie.

4. SOUVISLOSTI

Tento akční plán vyzdvihuje klíčové návrhy a uvádí je do politických souvislostí. Tyto návrhy zohledňují nedávno přijaté právní předpisy nejen na úrovni EU, díky nimž se Evropa dostala do čela celosvětového úsilí o hospodárné využívání energie. Komise kromě toho navrhuje 10 prioritních opatření, týkajících se všech odvětví energetiky, které je v zájmu nejvyšší účinnosti nutno zahájit okamžitě a provést co nejdříve. Členské státy, regionální a místní orgány a ostatní zúčastněné strany se vyzývají, aby přijaly doplňující opatření na podporu a posílení tohoto provádění.

Příloha obsahuje úplný seznam opatření, spolu s časovým harmonogramem. Úplný seznam navrhovaných opatření a další informace o spotřebě energie, možnostech úspor, iniciátorech a prováděcích orgánech, jakož i dopady lze nalézt v příloženém pracovním dokumentu útvarů Komise s názvem „Analýza akčního plánu energetické účinnosti“¹⁴. Taktéž je přiložena zpráva o posouzení dopadů a shrnutí¹⁵.

5. POLITIKY A OPATŘENÍ

Energetická účinnost je především záležitostí kontroly a snižování energetické poptávky, přestože cílených opatření je zapotřebí jak v oblasti spotřeby energie, tak v zásobování. „Provoz za běžných podmínek“ není řešením ve smyslu udržitelnosti.

Důsledné provádění a prosazování stávajících a budoucích právních rámců má zásadní význam. Komise proto důsledně prosazuje – pomocí zákonných prostředků – správné provádění a uplatňování právních předpisů Společenství vztahujících se na energetickou účinnost, včetně právních předpisů pro vnitřní trh s energií, stavebnictví a spotřebiče.

Cílená odvětvová i horizontální opatření jsou obsažena v níže uvedeném akčním plánu. Především je nezbytné stanovit požadavky dynamické energetické náročnosti pro široký okruh produktů, budov a služeb. Cílené nástroje jsou také potřeba v odvětví přeměny energie, aby se zvýšila účinnost jak nových, tak stávajících výrobních kapacit a aby se snížily ztráty při přenosu a distribuci. Pokud jde o odvětví dopravy, je nutný komplexní a důsledný přístup zaměřující se na různé činitele, včetně výrobců motorů a pneumatik, řidičů, dodavatelů ropy a pohonných hmot a odborníků v oblasti plánování infrastruktury.

Za druhé, zásadní význam pro zlepšení energetické a celkové ekonomické účinnosti mají odpovídající cenové signály zohledňující náklady. Zároveň jsou zapotřebí kvalitnější finanční nástroje a ekonomické pobídky zaměřené na všechna odvětví, prováděné v dokonalém souladu s příslušnými pravidly státní podpory. Od samého počátku je třeba, aby se zvýšila informovanost a aby došlo k změnám v chování. K otázkám energetické účinnosti je naprosto nezbytné přistupovat v celosvětovém měřítku, v rámci mezinárodních partnerství, což se týká i obchodovatelného zboží, např. spotřebičů.

¹⁴ SEK(2006) 1173.

¹⁵ SEK(2006) 1174 a SEK(2006) 1175.

Klíčovou roli hrají rovněž technologie a inovace. Chystaný strategický plán energetických technologií, který by měl být přijatý v roce 2007, bude obsahovat jednotný dlouhodobý výhled v oblasti energetické technologie a přispěje v celospolečenském měřítku k dalšímu zvyšování energetické účinnosti založené na technologickém pokroku. Zvláštní pozornost je třeba věnovat příležitostem, které nabízejí informační a komunikační technologie (ICT)¹⁶.

Pouze pokud se zavedou všechna tato opatření, podaří se možnosti plně využít. To si vyžádá další zdroje určené na dosažení energetické účinnosti na všech stupních, včetně Komise.

Možnosti úspor a pravděpodobné dopady některých opatření jsou širší a viditelnější, než je tomu u jiných opatření, jak vyplývá ze zprávy o posouzení dopadu. Navrhovaná opatření akčního plánu budou v budoucnosti také záviset na podrobných konkrétních hodnoceních dopadu. Monitorování a aktualizace akčního plánu jsou nezbytné. V roce 2009 bude v polovině období proveden přezkum, mimo jiné za použití vnitrostátních akčních plánů energetické účinnosti¹⁷ a strategických přezkumů energetiky EU.

5.1. Požadavky dynamické energetické náročnosti produktů, budov a energetických služeb využívajících energii

V rámci právních předpisů Společenství je v platnosti ucelený rámec směrnic a nařízení týkajících se zvýšení energetické účinnosti produktů, budov a služeb využívajících energii. Zahrnuje směrnici o ekodesignu¹⁸, nařízení Energy Star¹⁹, směrnici o označování štítky²⁰ a jejich 8 prováděcích směrnic, směrnici o energetické účinnosti u konečného uživatele a energetických službách²¹ a směrnici o energetické náročnosti budov²². Komise podpoří členské státy v jejich úsilí o náročné provádění a prosazování těchto nástrojů, aby se zajistil rychlý rozvoj evropského vnitřního trhu s energeticky účinným zbožím a energetickými službami a trvalá transformace trhu²³. Tato opatření budou mít rovněž prvořadý význam všude tam, kde je prostor pro další zákonná a podpůrná opatření k posílení a zrychlení rozvoje tohoto trhu.

¹⁶ Široké využití zařízení ICT vyžaduje výrazné zlepšení účinnosti polovodičů a bateriových technologií. Komise podpoří výzkum v těchto oblastech podle sedmého rámcového programu pro výzkum a rozvoj, jak bylo oznámeno v první výroční zprávě o evropské informační společnosti (KOM (2006) 215).

¹⁷ Jak požaduje směrnice 2006/32/ES o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách, Úř. věst. L 114 ze dne 27. dubna 2006, s. 64.

¹⁸ Úř. věst. L 191, 22.7.2005, s. 29.

¹⁹ (ES) č. 2422/2001.

²⁰ Směrnice 92/75/ES, Úř. věst. L 297, 13.10.1992, s. 16-19.

²¹ Úř. věst. L 114, 27.4.2006, s. 64.

²² Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 65.

²³ Pokud jde o právní předpisy z oblasti energetické účinnosti, v současné době probíhají řízení o nesplnění povinností s 20 členskými státy jak pro neoznámení, tak pro nesprávné uplatňování.

(1) Zvyšování energetické účinnosti produktů

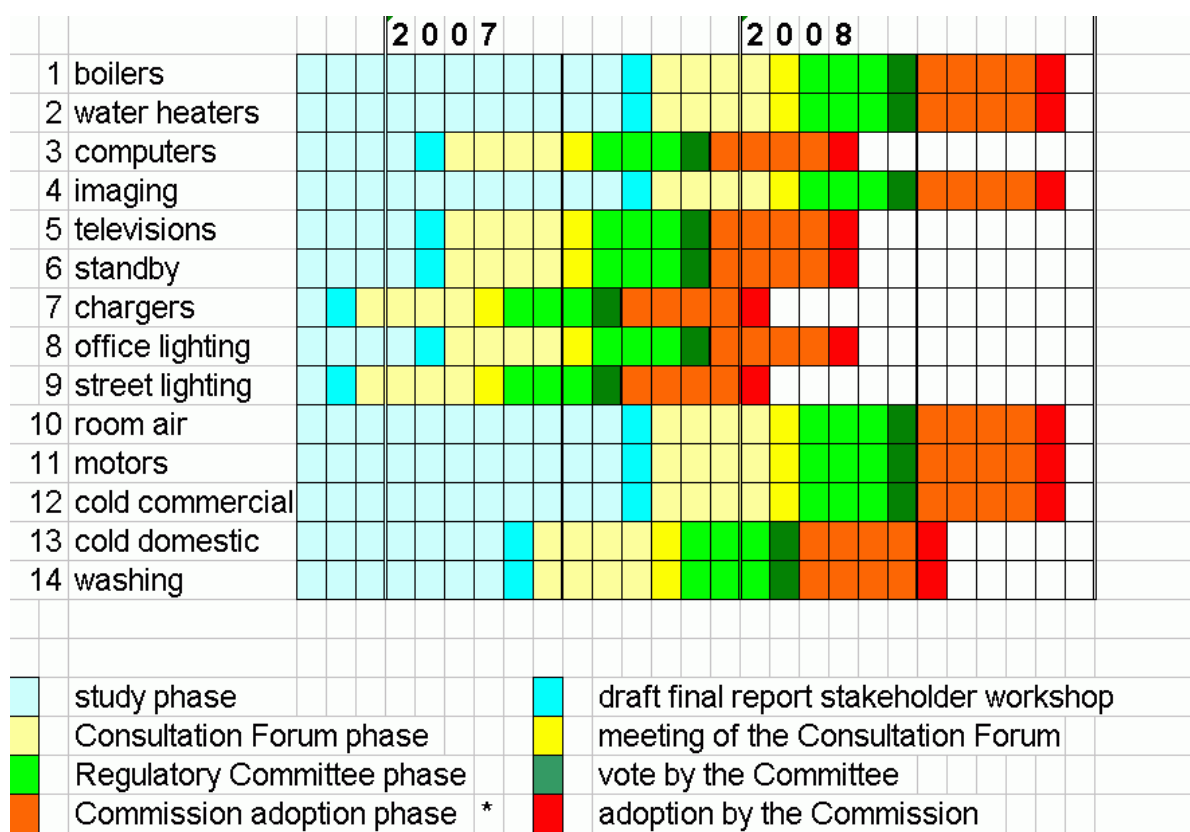
Spotřebitelé neberou v dostatečné míře ohled na ekonomické výhody energeticky účinných spotřebičů a zařízení. Pro výsledný úspěch však mají jejich rozhodování při koupi zásadní význam. Účinnost by se měla stát klíčovým prvkem jejich rozhodování. Komise považuje používání norem dynamické energetické účinnosti ve spojení s režimy hodnocení náročnosti a označování štítky za účinný nástroj informování spotřebitelů a přechodu trhu k energetické účinnosti.

Prioritní opatření 1

Označování spotřebičů a zařízení a normy minimální energetické náročnosti

Aktualizované a dynamické normy označování a minimální energetické náročnosti spotřebičů a jiného zařízení využívajícího energii budou vypracovány po roce 2007 na základě směrnice o označování štítky a směrnice o ekodesignu. Zvláštní pozornost bude věnována snižování ztrát při pohotovostním režimu. Komise začne přijímat tyto požadavky na náročnost pro 14 nejdůležitějších skupin výrobků s cílem dosáhnout jejich úplného schválení do konce roku 2008. Komise provede přezkum rámcové směrnice 92/75/ES o označování štítky tak, aby posílila její účinnost. Stávající klasifikace označení bude aktualizována.

Komise v roce 2007 zahájí proces přijímání norem minimální energetické náročnosti (požadavků na ekodesign) prováděním směrnic pro 14 nejdůležitějších skupin výrobků, jako jsou kotle, ohřívače vody, spotřební elektronika, kopírovací stroje, televize, pohotovostní režimy, nabíječky, osvětlovací tělesa, elektrické motory a další produkty podle níže uvedeného časového harmonogramu. V těchto směrnicích budou rovněž v možném rozsahu uvedeny odhady budoucích požadavků, např. po pěti letech, aby se výrobci mohli na nové požadavky v konstrukčním cyklu připravit. Komise prostřednictvím CEN/CENELEC nebo jiných vhodných prostředků zajistí včasné vypracování odpovídajících měřících metod. Výrobky, které dohodnuté minimum nespĺňují, nebude povoleno uvést na trh.

* includes WTO notification, translations and reinforced scrutiny by European Parliament

Komise dále v roce 2007 přijme pracovní plán s cílem vybudovat do roku 2010 vnitřní trh s dalšími produkty využívajícími energii. To by mělo zajistit, aby se na produkty, které spotřebovávají významný podíl celkové spotřeby energie, vztahovaly normy pro minimální náročnost a pro hodnocení náročnosti/označování štítky platné v celé EU, vypracované na základě směrnice o ekodesignu a/nebo směrnice o označování štítky (vycházející z metodologie nejnižších nákladů životního cyklu, obsažené v uvedené směrnici). Do roku 2010 se tato opatření budou týkat významné části těchto produktů. Výrobcům budou k dispozici informace o možných příštích změnách v požadavcích na náročnost.

Aby se zvýšila vypovídací hodnota režimu označování stanoveného EU, Komise provede počínaje rokem 2007 přezkum rámcové směrnice 92/75/ES, kterou by se oblast působnosti směrnice rozšířila, pokud se to ukáže být nezbytným pro posílení její účinnosti, o další zařízení využívající energii, jako je chladicí zařízení. Stávající klasifikace označení bude aktualizována a znovu vypočtena každých pět let, nebo pokud si to vyžádá vývoj nových technologií, na základě studií o ekologických konstrukčních zásadách tak, aby byl stupeň označení A vyhrazen pro nejlepších 10 – 20 % zařízení s nejnižší náročností.

Na úrovni členských států je třeba požadavky na ekodesign a režim označování provést, kontrolovat a posilovat. Režim označování se zároveň stane vysoce užitečným nástrojem podpory vnitrostátních politik, jako jsou informační kampaně, režimy slev, pokyny pro zadávání veřejných zakázek a režimy bílých certifikátů.

(2) Rozvoj služeb pro energetickou účinnost u konečného uživatele

Směrnice o energetické účinnosti u konečného uživatele a energetických službách (2006/32/ES), jež byla letos přijata, poskytuje užitečný rámec k prohloubení spolupráce na úrovni EU, který se týká energetické účinnosti v oblastech s jasným potenciálem energetických úspor. Nezbytná je důsledná spolupráce orgánů členských států při provádění směrnice, zejména s ohledem na vypracování náročných vnitrostátních akčních plánů. Podle uvedené směrnice Komise připraví ve spolupráci s Radou evropských energetických regulačních orgánů (CEER) memorandum o porozumění, které stanoví pokyny a kodex chování týkající se zvýšení energetické účinnosti u konečných uživatelů ve všech odvětvích. Díky směrnici bude možné v roce 2008 provést zhodnocení režimu bílých certifikátů v EU s ohledem na vývoj v členských státech a pokrok harmonizovaného systému měření zvyšování energetické účinnosti.

(3) Zvyšování energetické účinnosti budov

Prioritní opatření 2

Požadavky na energetickou náročnost budov a nízkoenergetické budovy („pasivní domy“)

Komise navrhne podstatné rozšíření působnosti směrnice o energetické náročnosti budov v roce 2009, po jejím kompletním provedení. Navrhne také požadavky EU na minimální energetickou náročnost u nových a renovovaných budov (kWh/m²). V případě nových budov Komise rovněž do konce roku 2008 na základě rozhovorů s členskými státy a klíčovými zúčastněnými stranami stanoví strategii pro nízkoenergetické neboli pasivní domy²⁴ s cílem dosáhnout širšího využívání těchto domů do roku 2015. Pokud jde o její vlastní budovy, Komise sama půjde příkladem.

Směrnice o energetické náročnosti budov (2002/91/ES), kterou členské státy měly provést do ledna roku 2006²⁵, může hrát klíčovou roli ve využití možností úspor v oblasti budov, který se odhaduje na 28%²⁶ a který může na druhou stranu snížit celkovou spotřebu energie přibližně o 11 %. Aby však mohlo být možností, které v tomto ohledu skýtá oblast budov, využito naplno, Komise navrhne rozšířit oblast působnosti směrnice o velkou skupinu menších budov, např. prostřednictvím výrazného snížení limitu 1 000 m² u požadavků na minimální energetickou náročnost pro větší renovace tak, aby se vztahovala na většinu stávajících budov. V roce 2009 rovněž navrhne požadavky EU na minimální energetickou náročnost nových a renovovaných budov (kWh/m²) a prvků, jako jsou např. okna. Ve spolupráci se stavebnictvím podnikne nezbytné kroky k vytvoření strategie k využívání nízkoenergetických neboli pasivních domů s cílem dosáhnout toho, aby se ve střednědobém horizontu tento typ

²⁴ Pasivní domy jsou obecně definovány jako domy bez tradičního vytápění a aktivního ochlazování. K tomu je zapotřebí velmi dobrá úroveň izolace a mechanická vzduchotechnika s vysoce účinnou tepelnou regenerací. Říká se jim také domy s nulovou energií nebo domy bez vytápění.

²⁵ Členské státy mohou v zájmu důsledného uplatnění některých ustanovení uvedené směrnice požádat o prodloužení lhůty o další tři roky (do roku 2009).

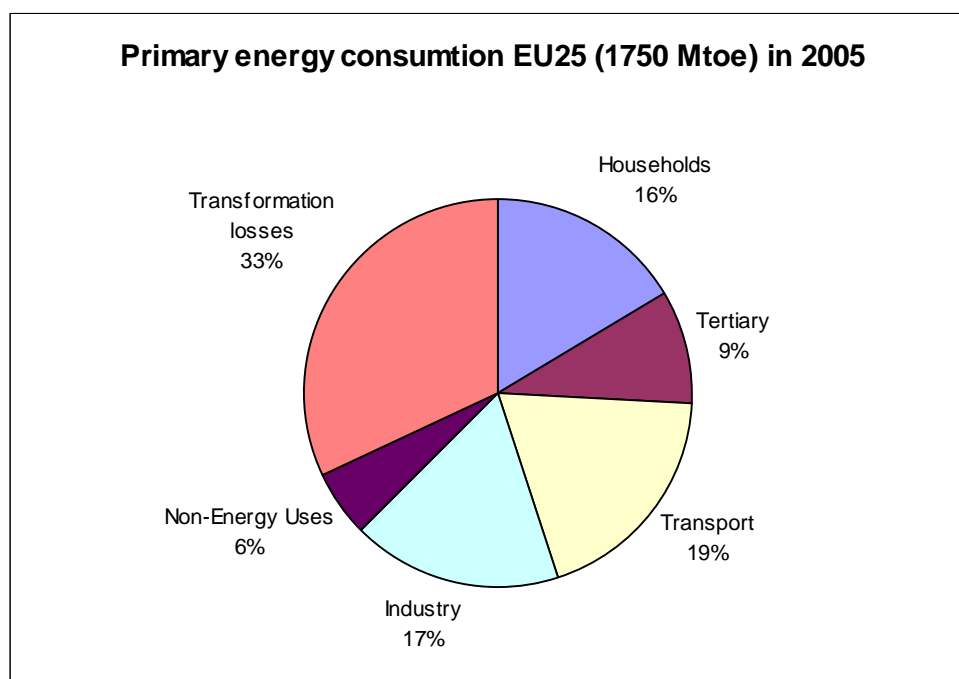
²⁶ Wuppertal Institut 2005. Na základě Mantzos (2003). Energeticky úsporná elektrická žárovka má například při stejném světelném výkonu pětkrát nižší příkon než žárovka běžná. Výměnou žárovek může průměrná domácnost snadno ušetřit 100 EUR.

domů stal v moderní výstavbě normou, jakmile budou příslušné technologie komerčně dostupné.

Podrobnější seznam navrhovaných kroků souvisejících s platnými právními předpisy EU podává příloha.

5.2. Zlepšení v oblasti přeměny energie

V důsledku značných ztrát, ke kterým v současnosti dochází při přeměně energie, jsou velké možnosti zlepšení energetické účinnosti ve výrobě a distribuce energie (obrázek 4).

Obrázek 4

Odvětví přeměny energie spotřebovává přibližně jednu třetinu veškeré primární energie. Přitom průměrná účinnost přeměny při výrobě elektřiny je například 40 %. Nová výrobní kapacita může dosáhnout až 60% účinnosti. To vytváří velké možnosti pro zvýšení energetické účinnosti. Dále je možné snížit ztráty při přenosu a distribuci elektřiny, které často dosahují až 10 %.

Účinným prostředkem jak motivovat producenty elektřiny, aby snížili emise a zvýšili účinnost co nejefektivnějším využíváním nákladů, je systém EU pro obchodování s emisemi. Komise v současnosti chystá přezkum tohoto systému²⁷. Zaváděním národních alokačních plánů a vytvářením celkového nedostatku povolení pro emise CO₂ na trhu mohou členské státy i nadále využívat systém pro obchodování s emisemi jako nástroj motivace účinnější výroby elektřiny. Komise se nicméně domnívá, že je nutné přijmout řadu nových opatření, a proto navrhuje celý soubor postupů.

²⁷ K pragmatickému zlepšení systému by rovněž měly přispět praktické poznatky a diskuse mezi Komisí a členskými státy o národních alokačních plánech na období 2008–2012.

Prioritní opatření 3

Zvyšování účinnosti výroby a distribuce elektrické energie

Komise do roku 2008 vypracuje závazné požadavky minimální účinnosti pro nové kapacity elektrické energie, vytápění a chlazení nižší než 20 MW²⁸ a podle potřeby zváží podobné požadavky pro větší výrobní jednotky. Komise také spolu s odvětvím zásobování energií vypracuje pokyny pro vhodné provozní postupy s cílem zvýšit průměrnou účinnost výroby ve všech podnicích a schválí pokyny pro vhodné regulační postupy v zájmu snížení ztrát při přenosu a distribuci. Návrh na nový rámec právních a správních předpisů na podporu propojení decentralizované výroby bude předložen v roce 2007.

V úsilí o zlepšení celkové účinnosti v odvětví přeměny energie bude Komise úzce spolupracovat s energetickým odvětvím zásobování a distribuce, s Radou evropských energetických regulačních orgánů (CEER) a se skupinou evropských regulačních orgánů pro elektroenergetiku a plynárenství (ERGEG).

V rámci provádění směrnice o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny (CHP) (2004/8/ES) existuje prostor pro snižování ztrát v distribučních sítích. Zatím se touto technologií vyrábí pouze asi 13 % elektrické energie spotřebovávané v EU. Zásadní význam pro urychlení pokroku v rozvoji kombinované výroby tepla a elektřiny bude mít harmonizace metod výpočtu a záruk původu, jakož i zdokonalení měření a stanovení norem. Všechny tyto cíle budou sledovány. S účinností od roku 2007 budou rovněž navrženy požadavky na minimální energetickou náročnost a pravidla pro dálkové vytápění a kombinovanou výrobu v malém měřítku.

I v tomto případě lze v příloze nalézt podrobnější seznam navrhovaných opatření.

5.3. Pokrok v dopravě

Odvětví dopravy má ústřední roli v evropském hospodářství a dopravě samé lze připsat téměř 20 % celkové primární spotřeby energie. 98 % spotřebované energie v tomto odvětví pochází z fosilních paliv. Doprava je rovněž nejrychleji rostoucím odvětvím, pokud jde o využívání energie, a proto je významným zdrojem skleníkových plynů a větší dovozní závislosti na fosilních palivech. Je tedy nesmírně důležité, aby bylo právě v tomto odvětví využito možností ke zvýšení energetické účinnosti. Těchto možností lze využít zejména zajištěním účinnosti pohonných hmot automobilů, vybudováním trhů s ekologičtějšími vozidly, zajištěním udržování správného tlaku v pneumatikách a zlepšením účinnosti systémů městské, železniční, námořní a letecké dopravy, stejně tak jako změnou chování v dopravě. Součinnost různých druhů dopravy, tj. účinné využívání jednotlivých druhů dopravy samostatně nebo ve spojení, povede k optimálnímu využití zdrojů, včetně energie. Ke zvýšení energetické účinnosti přispěje i podpora námořní dopravy na krátké vzdálenosti a mořských dálnic, jakož i další druhy dopravy šetrnější k životnímu prostředí a energeticky úspornější.

²⁸

Výroba, na kterou se nevztahuje systém EU pro obchodování s emisemi.

Prioritní opatření 4

Snížení spotřeby automobilů

Komise ve svém odhodlání zabývat se energetickou účinností a emisemi CO₂ z automobilů, navrhne v případě potřeby v roce 2007 právní předpisy k dosažení cíle 120 g CO₂/km do roku 2012 za pomoci komplexního a důsledného přístupu, v souladu se schváleným cílem EU. Současně navrhne posílení požadavků EU na označování automobilů.

Vzhledem k úzké souvislosti mezi spotřebou pohonných hmot a emisemi CO₂ je možné většinu těchto možností využít pomocí různých opatření, včetně právních předpisů, aby bylo možné zajistit nezbytné snížení emisí CO₂. Pokud by mělo být zřejmé, že dobrovolný závazek automobilového průmyslu dosáhnout do roku 2008 až 2009 cíle 140 g CO₂/km nebude splněn, Komise bez prodlení navrhne právní předpisy. Za tímto účelem přijme Komise do konce roku 2006 sdělení o revidované dlouhodobé strategii snížení emisí CO₂ z automobilů mimo stávající dobrovolné závazky v zájmu dosažení 120 g CO₂/km jako cíle Společenství do roku 2012 pomocí komplexního a důsledného přístupu zahrnujícího ostatní příslušné zúčastněné strany a orgány a jiné nástroje²⁹.

Komise bude nadále usilovat o rozvoj trhu s ekologičtějšími, inteligentnějšími, bezpečnějšími a energeticky účinnějšími vozidly prostřednictvím veřejných zakázek a zvyšování informovanosti. Ke zvýšení energetické účinnosti vozidel budou ve stále větší míře využívány rovněž informační a komunikační technologie³⁰. Bude navržena pozměněná a rozšířená směrnice o štítcích s údaji o účinnosti automobilu (1999/94/ES) za účelem zlepšení a harmonizace formy označování v rámci celé EU tak, aby motivovala spotřebitele a výrobce kupovat a vyrábět účinnější vozidla. Stejně jako v případě jiných výrobků bude stupeň označení „A“ vyhrazen pro 10 – 20 % automobilů s nejlepšími výsledky a režim označování bude každé tři roky aktualizován.

Spotřebu pohonných hmot vozidel, podle odhadů o více než 5 %, mohou pozitivně ovlivnit pneumatiky a tlak v nich³¹. Komise vydá mandát pro uznávanou evropskou, popřípadě mezinárodní normu pro nejvyšší hodnoty valivého odporu a označování pneumatik silničních vozidel. Dále umožní dobrovolné dohody a zváží další opatření s cílem podpořit zavedení kontrol tlaku v pneumatikách a systémů huštění u silničních vozidel, včetně povinného zavedení systémů kontrol tlaku v pneumatikách u nových silničních vozidel.

Je třeba snížit zbytečnou spotřebu energie v důsledku neekonomického provozu městské dopravy. Komise s přihlédnutím k odpovědnosti místních a regionálních orgánů předloží v rámci chystané zelené knihy o městské dopravě společná řešení založená na konkrétních, úspěšně vyzkoušených opatřeních, případně včetně poplatků za používání infrastruktury, pozemních komunikací a za přetěžování dopravy. Tato řešení zahrnou nové přístupy s cílem podpořit v evropských městech používání veřejné dopravy, spolujízdy, bezmotorových

²⁹ Např. vazbu daní na objem emisí CO₂ u osobních vozidel (KOM (2005) 261).

³⁰ Sdělení o iniciativě Inteligentní automobil (KOM(2006) 59 v konečném znění) a druhé sdělení o e-bezpečnosti (KOM)2005 431 v konečném znění).

³¹ Kromě výrazných zlepšení dosažených používáním správných pneumatik a správného tlaku může průměrný řidič snadno ušetřit na vydáních za pohonné hmoty 100 EUR ročně, bude-li jezdit ekologičtější způsobem (Mezinárodní agentura pro energii, „Saving oil in a hurry“, 2005).

způsobů dopravy a práci z domova. Taková společná řešení zohlední Tematickou strategii pro městské životní prostředí³² i zkušenosti získané v rámci iniciativy CIVITAS³³.

Pokud jde o zlepšení energetické účinnosti u ostatních druhů dopravy Komise zváží použití tržních nástrojů pro odvětví námořní dopravy a v souladu s novým sdělením o omezování dopadu letectví na změnu klimatu³⁴ navrhne opatření pro leteckou dopravu, např. její začlenění do režimu obchodování s emisemi, aniž by došlo k ohrožení celkové konkurenceschopnosti těchto odvětví. Energetická účinnost v železniční dopravě bude posílena důsledným provedením jejího právního rámce do roku 2007. Podrobnější seznam opatření navrhovaný pro oblast dopravy uvádí příloha.

5.4. Financování energetické účinnosti, ekonomické pobídky a tvorba cen energií

Třebaže jsou mnohá opatření energetické účinnosti velice hospodárná, s velmi krátkou dobou návratnosti, některá z nich nebyla dosud realizována v důsledku finančních překážek. A to není jen případ malých a středních podniků.

Aby se na jedné straně usnadnilo financování energetické účinnosti a aby se zároveň zlepšil způsob, kterým na energetickou účinnost působí cenové signály, Komise zjistí a pokusí se odstranit zbývající překážky ve vnitrostátních právních předpisech, které brání využívat (i) společnosti nabízející účinná řešení³⁵ (tzv. společnosti poskytujících energetické služby (ESCO), (ii) sdílené a garantované úspory, (iii) financování třetí stranou a (iv) uzavírání smluv o energetické náročnosti. Bude rozšířeno využití místních revolvingových fondů a clearingových ústavů.

Navíc se usnadní partnerství veřejného a soukromého sektoru s financováním ze zdrojů soukromého bankovního sektoru, skupiny EIB, EBRD a jiných mezinárodních finančních institucí s cílem přivést více finančních prostředků pro financování dluhu, záruční nástroje a použití rizikového kapitálu pro nové energeticky účinné technologie v EU.

Prioritní opatření 5

Podpora správného financování energeticky účinných investic malých a středních podniků a společností poskytujících energetické služby

Prostřednictvím řady konkrétních opatření na roky 2007 a 2008 Komise vyzve bankovní sektor, aby nabídl finanční balíčky konkrétně zaměřené na malé a střední podniky a společnosti poskytující energetické služby, aby přijaly energeticky účinné úspory zjištěné při energetických auditech. Na podporu ekologických inovací bude otevřen přístup k finančním zdrojům Společenství, jako jsou např. zelené investiční fondy, spolufinancované CIP³⁶.

³² KOM(2005) 718 v konečném znění.

³³ Program je součástí rámcového programu pro výzkum a technický rozvoj a pomáhá městům v úsilí o dosažení udržitelnějšího, ekologičtějšího a energeticky účinnějšího systému městské dopravy.

³⁴ KOM(2005) 459 v konečném znění.

³⁵ Tyto společnosti obvykle do jisté míry přijímají finanční riziko. Platba za poskytnuté služby je založena (zcela nebo částečně) na dosažení lepší energetické účinnosti a na splnění dalších dohodnutých měřítek náročnosti.

³⁶ Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovaci (2007–2013).

Zvláště velký jsou možnosti zvýšení energetické účinnosti v nových členských státech. Komise bude dále povzbuzovat k využívání strukturálních fondů a fondu soudržnosti za účelem snazšího přístupu k soukromému financování pro účely energetické účinnosti na vnitrostátní a místní úrovni.

Prioritní opatření 6

Prosazování energetické účinnosti v nových členských státech

V rámci politiky soudržnosti je energetická účinnost jedním z prvořadých úkolů. Komise povzbudí využívání vnitrostátních a regionálních programů v rámci evropské regionální politiky s cílem podpořit větší investice³⁷ ve prospěch energetické účinnosti zejména v nových členských státech, včetně bydlení pro více rodin a sociálního bydlení. Komise dále podpoří budování sítí mezi členskými státy a regiony v zájmu zajištění financování osvědčených postupů v oblasti energetické účinnosti.

Praxe ukazuje, že účinným nástrojem podpory energetické účinnosti je zdanění jakožto prostředek internalizace vnějších nákladů.

Prioritní opatření 7

Systémové využití zdanění

Komise připraví zelenou knihu o nepřímém zdanění (2007) a následně v roce 2008 provede přezkum směrnice o energetické dani³⁸ s cílem umožnit cílenější a systematictější využití energetického zdanění, a to zejména zohledněním energetické účinnosti a ekologických aspektů.

Kromě toho Komise v roce 2007 zváží náklady a přínosy využívání daňových úvěrů jako pobídek pro podniky na podporu rozšíření výroby certifikovaných energeticky úsporných spotřebičů a zařízení, a zároveň i ke zvýšení zájmu spotřebitelů o koupi takových spotřebičů a zařízení.

Pokud jde o zdanění vozidel, Komise vyzývá Radu, aby co nejrychleji přijala její návrh na zdanění v závislosti na emisích CO₂, a členské státy vyzývá, aby začaly takové úpravy zavádět do svých zvažovaných daňových reforem (KOM(2005)261).

V roce 2007 Komise rovněž předloží návrh na zvláštní daňový režim pro motorovou naftu s cílem omezit neúměrné rozdíly ve výši daní mezi členskými státy. Tento návrh by měl zvýšit energetickou účinnost v dálkové dopravě omezením „cisternové turistiky“.

Komise si rovněž uvědomuje, že řada členských států má již oprávnění používat sníženou sazbu DPH právě ve prospěch investic na zvýšení energetické účinnosti (lepší izolaci budov atd.).

³⁷ Především vývojem společných programů podpory jako JASPERS, JEREMIE a JESSICA pro regiony, malé a střední podniky a města ve spojení se skupinou EIB, EBRD a dalšími mezinárodními finančními institucemi.

³⁸ Směrnice 2003/96/ES (Úř. věst L 283, 31.10.2003, s. 51).

5.5. Změna chování ve vztahu k energii

Pokud má být využívání energie účinné, je nutná účast činitelů, které motivují, usnadňují a podporují racionální a odpovědné chování. Institucionální kapacita, pokud jde o technologie a postupy využívání energie, vědomosti a jasné, důvěryhodné a dostupné informace o nich jsou důležitými předpoklady racionálního tržního chování. Všechny zúčastněné strany potřebují vzdělávání a odbornou přípravu, životně důležité jsou informační technologie.

Prioritní opatření 8

Zvyšování informovanosti o energetické účinnosti

K nejvýznamnějším oblastem budou vedle lepšího označování patřit i vzdělávání, osnovy a programy odborné přípravy řídicích pracovníků v oblasti hospodaření s energií v průmyslu a v distribuci. Patří sem i školní pomůcky pro vzdělávací osnovy na základních, středních a odborných školách. Ty budou vypracovány od roku 2007 v rámci programů Společenství, formou doporučení členským státům a v rámci spolupráce s členským státem a místními vzdělávacími institucemi.

S energetickou účinností je třeba začít doma. Komise a ostatní orgány by proto měly jít příkladem a ukázat, jak se využívají nové, energeticky účinné technologie v jejich budovách, vozidlech, v jejich kancelářském vybavení a dalších zařízeních využívajících energie, a přijmout pokyny pro oblast veřejných zakázek. V rámci systému Společenství pro řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS)³⁹ Komise zajistí, že všechny budovy v jejím vlastnictví budou do konce roku 2009 certifikovány.

Jinde budou energeticky účinné systémy řízení rozvíjeny za pomoci spolufinancování z programů Společenství, jako je CIP⁴⁰. Příjemci vypracují pokyny, jak podpořit energeticky účinné produkty a předloží osnovy a plány odborné přípravy pro řídicí pracovníky v energetice. Do konce roku 2006 Komise představí ekologický program pro malé a střední podniky (SME-Environment), včetně souboru nástrojů pro energetickou účinnost, a vypracuje Strategický plán energetických technologií včetně příspěvku k energetické účinnosti informačních a komunikačních technologií.

Prioritní opatření 9

Energetická účinnost v zastavěných oblastech

Komise v roce 2007 vytvoří „Pakt primátorů“ trvale spojující primátory 20 – 30 největších a nejpokrokovějších evropských měst. Cílem je výměna a uplatňování ověřených postupů, aby bylo dosaženo výrazného zlepšení energetické účinnosti v městském prostředí, kde místní politická rozhodnutí a iniciativy mají velký význam, a to i v dopravě.

Aby Komise mohla poskytnout praktické příklady energetických opatření a politik, uspořádá v rámci kampaně Udržitelná energie v Evropě a za podpory programu Inteligentní energie v Evropě ve všech členských státech soutěž, v níž bude oceněna škola, která bude nejlépe hospodařit s energií. K výběrovým kritériím takového ocenění bude patřit hospodaření s energií, energetická náročnost zařízení dotyčné školy a znalosti studentů o účinnosti a udržitelnosti energie. Zohlední se i koncepce organizace evropské ceny.

³⁹ EMAS byl zřízen nařízením (ES) č. 761/2001. Úř. věst. L 114, 24.4.2001, s. 1.

⁴⁰ Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovaci 2007–2013. KOM(2005) 121 v konečném znění.

Další opatření jsou uvedena v příloze.

5.6. Mezinárodní partnerství

Bez ohledu na tvrzení, že s energetickou účinností je třeba začít doma, je to zároveň i výsostně mezinárodní problém. EU by v zájmu posílení rozvoje a používání energeticky účinných technologií a postupů měla využít svou dvoustrannou i mezinárodní obchodní politiku, politiku rozvoje, dohody, smlouvy a nástroje (včetně dialogů).

Prioritní opatření 10

Podpora energetické účinnosti v celosvětovém měřítku

V zájmu posílení energetické účinnosti v celosvětovém měřítku Komise v roce 2007 zahájí jednání k uzavření rámcové dohody s klíčovými obchodními partnerskými zeměmi vně Společenství a s mezinárodními organizacemi. Dohoda se zaměří na zvýšení energetické účinnosti v odvětvích konečné spotřeby a přeměny energie s použitím velkého množství politik a opatření.

Komise vedena snahou zaměřit k energetické účinnosti pozornost i podporu celého světa navrhne mezinárodní rámcovou dohodu za účasti jak vyspělých, tak rozvojových zemí, včetně Brazílie, Číny, Indie, Japonska, Ruska a Spojených států. To si vyžádá spolupráci Spojených národů, Mezinárodní agentury pro energii, skupiny G8 (rozhovory o změně klimatu v Gleneagles), Světové obchodní organizace, Světové banky, EBRD, EIB a dalších institucí. Cílem je rozvinout užší spolupráci v oblasti měření a hodnocení energetické účinnosti, požadavků minimální náročnosti zboží a služeb, označování a certifikace, energetických auditů, ztrát v pohotovostním režimu, kodexů chování a dalších. Tato spolupráce by se měla týkat všech odvětví konečné spotřeby, včetně dopravy, a rovněž přeměny energie, kde se nabízejí obzvláště velké možnosti. V roce 2007 Komise uspořádá významnou mezinárodní konferenci o energetické účinnosti, která tento proces odstartuje.

6. Závěry a další kroky

Opatření stanovená v tomto akčním plánu a příloze mohou přinést první výsledky v příštích šesti letech, mnohá z nich již v příštích třech letech. Dosažený pokrok bude zhodnocen v rámci pravidelných evropských strategických přezkumů energetiky⁴¹. První velký přezkum po uplynutí první poloviny platnosti se uskuteční v roce 2009 v průběhu provádění akčního plánu. Možnosti úspor skutečně existují. Je třeba využívat nástroje, podpůrné programy, politiky a potřebnou institucionální kapacitu.

Má-li však být stanovených cílů dosaženo, je především zapotřebí politická vůle a angažovanost na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Je proto na Radě a Evropském parlamentu a vnitrostátních a regionálních politických činitelích, aby potvrdili své odhodlání a udělili podporu provádění tohoto akčního plánu jasný a jednoznačný mandát jeho schválením a odsouhlasením předložených návrhů.

⁴¹ KOM(2006) 105 v konečném znění ze dne 8. března 2006.

PŘÍLOHA: Navrhovaná opatření⁴²

Komise přijme tato opatření⁴³:

1. Požadavky dynamické energetické náročnosti produktů, budov a služeb.

- Provedení směrnice o ekodesignu (2005/32/ES)
 - koordinovat požadavky ekodesignu, označování štítky a pobídky (2007–2012)
 - vypracovat požadavky ekodesignu pro 14 přednostních skupin výrobků (2007-2009)
- vypracovat požadavky ekodesignu pro další výrobky (2008-2010)
- podporovat dobrovolné závazky k úsporám energie (2007–2012)
- provádění a změna rámcové směrnice o označování štítky (92/75/ES)
 - navrhnout směrnici Komise o označování energetické účinnosti plynových a elektrických ohříváčů vody štítky (2007)
 - vypracovat dodatečná prováděcí nařízení o označování štítky a revidovat stávající štítky s ohledem na jejich přepočítání každých pět let tak, aby stupeň označení A neslo jen 10 – 20 %, a ověření nákladů na životní cyklus a očekávané úspory energie (2007–2009)
 - zahájit komplexní průzkum provádění směrnice (2007)
- Provádění a změna dohody Energy Star o kancelářských přístrojích⁴⁴
 - uzavřít nové pětileté dohody Energy Star (2007)
 - navrhnout změnu nařízení (ES) č. 2422/2001 o programu Společenství na označování energetické účinnosti kancelářských přístrojů štítky (2007)
 - vypracovat náročnějších kritéria energetické účinnosti kancelářských přístrojů (2007-2011)
- Provádění a změna směrnice o energetické účinnosti u konečného uživatele a energetických službách (2006/32/ES)
 - připravit memorandum o porozumění o energetické účinnosti ve spolupráci s CEER prostřednictvím ERGEG (2007)

⁴² Všechna navrhovaná opatření jsou podrobněji popsána v pracovním dokumentu útvarů Komise „Analýza akčního plánu energetické účinnosti“, SEK(2006) 1173.

⁴³ Časový údaj v závorkách představuje odhad Komise, pokud jde o zahájení opatření a/nebo délku jeho trvání.

⁴⁴ Nařízení (ES) č. 2422/2001.

- zhodnotit používání systému bílých certifikátů na úrovni Společenství (2008)
 - zvýšit soudržnost vnitrostátních pravidel v oblasti veřejných zakázek týkajících se energetické účinnosti (2008)
 - usilovat o dohodu o náročnějších a harmonizovanějších kritériích pro dobrovolné dohody v zájmu výrazného zvýšení energetické náročnosti (2009)
 - vydat mandát pro evropskou normu (EN) pro energetické audity (2008)
 - navrhnout podrobnější požadavky na měření spotřeby a účtování (2009)
 - zvážit podporu nebo zřízení střediska vyhledávání a zlepšování vznikajících a stávajících technologií (2008)
- Provedení a změna směrnice o energetické účinnosti budov (2002/91/ES)
 - navrhnout rozšíření úlohy veřejného sektoru v demonstraci nových technologií a metod (2009)
 - navrhnout výrazné snížení limitu u požadavků na minimální energetickou náročnost pro větší renovace (2009)
 - navrhnout požadavky minimální náročnosti (kWh/m²) u nových a renovovaných budov a některé prvky tak, aby se tyto budovy přiblížily úrovni pasivních domů⁴⁵ od roku 2015 (2009)
 - zvážit návrh závazných požadavků na instalaci technologií pasivního vytápění a chlazení (do konce roku 2008)
 - navrhnout opatření určená členskými státy s cílem poskytnout financování vysoce hospodárným investicím (2009)
 - Provádění směrnice o stavebních výrobcích (89/106/EHS)
 - v příslušných případech vnést hlediska energetické účinnosti do problematiky standardů stavebních výrobků (2008)

2. Zlepšení v oblasti přeměny energie

- vypracovat požadavky minimální účinnosti pro novou kapacitu elektrické energie, vytápění a chlazení nižší než 20 MW a podle potřeby zvážit podobné požadavky pro větší výrobní jednotky (2008)
- spolu s odvětvím zásobování energií vypracovat pokyny k osvědčeným postupům pro stávající kapacity (2008)

⁴⁵ S minimální spotřebou vnějšího energetického příkonu pro vytápění a chlazení.

- vydat mandát pro evropskou normu (EN) pro systém osvědčení pro teplárenské a elektrárenské techniky (2008)
- ve spolupráci s CEER prostřednictvím ERGEG dospět k dohodě ohledně osvědčených regulačních postupů v zájmu snížení ztrát při přenosu a distribuci (2008)
- navrhnout nový rámec právních a správních předpisů na podporu přístupu do distribuční soustavy a propojení decentralizované výroby (2007)
- Provádění a změna směrnice o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny (CHP) (2004/8/ES), což mimo jiné znamená
 - urychlit harmonizaci metod výpočtu vysoce účinné kombinované výroby (2008–2011)
 - vydat mandát pro evropskou normu (EN) pro certifikaci hlavních techniků zařízení CHP (2008)
 - dospět k dohodě o harmonizované elektronické záruce původu (2007–2009)
 - navrhnout přísnější požadavky pro orgány regulace trhu za účelem podpory CHP (2008–2011)
 - navrhnout požadavek vůči členským státům na zjištění poptávky po teple vhodné pro CHP (2007–2008)
 - navrhnout, aby se po členských státech požadovalo zjištění vnitrostátního potenciálu odpadního tepla (2007–2008)
 - navrhnout požadavky na minimální účinnost dálkového vytápění na základě nové normy (2007–2008)
 - usilovat o přijetí evropské normy a požadavků na minimální účinnost mikrovýroby (2007–2009)

3. Pokrok v dopravě

- opatření, zahrnující v případě potřeby i právní předpisy a umožňující za pomoci komplexního a důsledného přístupu dosáhnout cíle 120 g CO₂/km do roku 2012. Tohoto cíle by mělo být dosaženo na základě splnění cíle 140 g CO₂/km prostřednictvím dobrovolné dohody do roku 2008–2009
- posílit snahy o rozvoj trhu s ekologičtějšími, inteligentnějšími, energeticky účinnějšími a bezpečnějšími vozidly podle návrhu Komise na směrnici o podpoře čistých silničních vozidel (KOM (2005) 634) (2007–2012)
- posílit na úrovni EU systémy dopravních a cestovních informací v reálném čase (RTTI) a řízení provozu (2007–2012)
- podpořit financování uvádění účinných vozidel na trh (2007)

- navrhnout pozměněnou směrnici o štítcích s údaji o účinnosti automobilu (1999/94/ES) (2007)
- vydat mandát pro evropskou normu a mezinárodní normu pro měření valivého odporu pneumatik (2008)
- usilovat o dosažení požadavků na minimální účinnost klimatizačních systémů automobilů (2007–2008)
- navrhnout systém označování pneumatik (2008)
- usnadnit dobrovolné dohody a navrhnout další opatření týkající se přesného monitorování tlaku v pneumatikách (2008–2009)
- zvážit povinné zavedení systémů monitorování tlaku v pneumatikách u nových vozidel (2008–2009)
- předložit v rámci zelené knihy o městské dopravě společná řešení založená na konkrétních, úspěšně vyzkoušených opatřeních, případně včetně poplatků za používání infrastruktury, pozemních komunikací a za přetěžování dopravy (2007)
- navrhnout právní předpisy v zájmu harmonizace požadavků na propagaci energetické účinnosti ve studijních plánech pro řidiče a podpůrných projektech (2008)
- podporovat energetickou účinnost v letectví prostřednictvím SESAR⁴⁶ (2007–2012)
- navrhnout právní předpisy na začlenění letectví do systému EU pro obchodování s emisemi (konec roku 2006)
- využít potenciál účinného čištění lodních trupů (2007–2008)
- využít úspor pro lodě kotvící v přístavu využívající pobřežní elektřinu na základě navrhovaných právních předpisů (2008–2009)
- podporovat námořní dopravu na krátké vzdálenosti a mořské dálnice (2007–2012)
- provést rámec právních předpisů pro železniční dopravu (2007)

4. Financování energetické účinnosti, ekonomické pobídky a tvorba cen energií

- usilovat o zjištění a odstranění překážek v právních předpisech členských států bránících využívat služeb ESCO a smluvních nástrojů (2007–2009)
- vytvořit místní revolvingové fondy ve spojení s informačními clearingovými centry na základě úzké spolupráce s EBRD, skupinou EIB a jinými mezinárodními finančními institucemi (2007–2009)

⁴⁶ Výzkumný projekt řízení letecké dopravy v rámci jednotného evropského nebe.

- spolu s EBRD, skupinou EIB a jinými mezinárodními finančními institucemi usnadnit vznik partnerství veřejného a soukromého sektoru s cílem získat finanční prostředky pro financování dluhu, záruky a rizikový kapitál pro malé a střední podniky, společnosti ESCO a další podniky poskytujících energetické služby (2007)
- usnadnit v nových členských státech dostupnost financování projektů týkajících se hospodaření s elektrickou energií, včetně bydlení pro více rodin a sociálního bydlení, prostřednictvím strukturálních fondů a fondu soudržnosti (2007–2012)
- podporovat budování sítí mezi členskými státy a regiony v zájmu zajištění financování osvědčených postupů v oblasti energetické účinnosti (2007–2012)
- spolu s EBRD, skupinou EIB a strukturálními fondy a fondem soudržnosti EU podporovat používání veřejno-soukromých fondů a finančních balíčků na posílení energetické účinnosti pro malé a střední podniky a veřejný sektor pro účely energetických auditů a konkrétních investic zjištěných při energetických auditech v souvislosti s energetickou účinností (2007–2012)
- podněcovat využívání finančních zdrojů Společenství, jako jsou zelené investiční fondy, spolufinancované CIP, malými a středními podniky na podporu ekologicky novátorských řešení (2007–2012)
- zvážit náklady a přínosy daňových úvěrů jako pobídek pro podniky v zájmu rozšíření výroby energeticky úspornějších spotřebičů a zařízení a zvýšení zájmu spotřebitelů o koupi takových spotřebičů a zařízení (2007)
- vypracovat zelenou knihu o nepřímém zdanění (2007) a následně provést přezkum směrnice o energetické dani, aby zohledňovala lepší energetickou účinnost a dopady na životní prostředí (2008)
- navrhnout zvláštní daňový režim pro motorovou naftu s cílem omezit neúměrné rozdíly ve výši daní mezi členskými státy, a zvýšit tak energetickou náročnost v dálkové dopravě omezením „cisternové turistiky“ (2007)
- vyzvat Radu k přijetí návrhu Komise (KOM(2005)261) na zdanění vozidel v závislosti na emisích CO₂ a vyzvat členské státy, aby již zavedly tyto úpravy do svých zvažovaných daňových reforem (2007)

5. Změna chování ve vztahu k energii

- jít příkladem a v rámci EMAS certifikovat všechny budovy Komise (2007-2009) a navrhnout tento postup i jiným institucím EU (2010)
- posílit obecné zásady energetické účinnosti v pozměněném nařízení EMAS (2007)

- přijmout pravidla Komise pro veřejné zakázky na základě energetické účinnosti (2008), podporovat režimy správného hospodaření s energií, vypracovat pokyny pro podporu energeticky účinných produktů a vzdělávací sady nástrojů pro průmysl, malé a střední podniky a veřejný sektor a předložit referenční dokument IPPC⁴⁷ (2007–2012)
- navrhnout doporučení členskými státy, aby zařadily rozměr zabezpečení dodávek energie a změny klimatu do vzdělávacích studijních osnov (2007); poskytnout příslušné informační materiály a učební pokyny prostřednictvím programů Společenství (2007–2012)
- navrhnout iniciativu pro oblast odborného vzdělávání na základě energetické účinnosti (2008)
- vytvořit „Pakt primátorů“ spolu s memorandem o porozumění týkajícím se energetické účinnosti v zájmu výměny a uplatňování osvědčených postupů a vybudování trvalé sítě (2007)
- vytvořit a provozovat nové sítě v rámci kampaně Udržitelná energie v Evropě (SEE) (2007–2008)
- uspořádat ve všech členských státech soutěž, v níž bude oceněna škola, která bude nejlépe hospodařit s energií (2007–2008)
- zapojit do provádění akčního plánu Výkonnou agenturu pro inteligentní energii (IEEA) a vnitrostátní, regionální a místní energetické úřady (2007–2012)

6. Mezinárodní partnerství

- zahájit jednání s cílem uzavřít mezinárodní rámcové dohody o energetické účinnosti (2007)
- navrhnout dobrovolné dohody (závazky) s vývozním průmyslem týkající se informací, požadavků na minimální účinnost a označování (2007–2012)
- zdůraznit význam energetické účinnosti v energetických a obchodních smlouvách, dohodách, rozhovorech a dalších rámcích spolupráce (2007–2012)
- zintenzivnit mezinárodní spolupráci v oblasti metod měření pro účely požadavků na minimální účinnost a označování (2007–2012)
- vytvořit mezinárodní síť šíření informací a poradenství o účinných technologiích (2009)

⁴⁷ Směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění (96/61/ES).